

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

ФІНАНСОВА ЛОГІСТИКА

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"
Спеціальність 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма "Фінанси і кредит"

Статус дисципліни вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Завідувач кафедри фінансів
д.е.н., професор

Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Розробник: Холодна Юлія Євгеніївна , к.е.н., доц.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінансова логістика» сформована на стику фінансової науки, математики та комп'ютерних технологій. Знання, отримані в результаті її вивчення, допоможуть студентам вирішувати широке коло завдань – від базового розрахунку доходів та витрат підприємства до аналізу та прогнозування дисконтованих показників при оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства на основі застосування інформаційних технологій. Використання такого інструментарію важливо використовувати при оптимізації процесів ухвалення фінансових рішень.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансова логістика» є надання здобувачам вищої освіти поглиблених знань щодо використання методів кількісного оцінювання різних аспектів фінансової діяльності суб'єктів господарювання, а також набуття практичних вмінь та навичок у галузі організації фінансової діяльності підприємств на базі використання сучасних інформаційних технологій. Навчальна дисципліна «Фінансова логістика» є вибірковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки. Основою її засвоєння є оволодіння інструментарієм кількісного та якісного аналізу результатів здійснення фінансових розрахунків та економічного обґрунтування ухвалення фінансових рішень.

Завданням навчальної дисципліни «Фінансова логістика» є вивчення розрахункових методів оптимізації фінансових потоків, аналіз фінансових ризиків, аналіз впливу логістичної інфраструктури на формування доходів та витрат підприємства на основі застосування математичного інструментарію та сучасних інформаційних технологій.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес формування фінансових потоків, а також дослідження різних аспектів аналітичної роботи при прийнятті рішень щодо оптимізації фінансових показників діяльності суб'єктів господарювання.

Предметом даної навчальної дисципліни є система фінансово-економічних відносин, які виникають у суб'єкта господарювання в процесі його діяльності, а також пов'язаних з його інвестиційними та кредитними операціями.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макроекономіка	Фінансова математика
	Фінанси підприємств
Мікроекономіка	Основи фінансових розрахунків
	Оцінка вартості бізнесу
Гроші та кредит	Інвестування
	Фінансовий ринок

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)	РН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач	РН06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування	РН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
СК12. Розуміння принципів пошуку та обробки цифрового контенту фінансів, банківської справи та страхування.	РН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти фінансової логістики

Тема 1. Сутність, принципи та функції фінансової логістики на підприємствах;

Поняття та теоретичні основи фінансової логістики на мікро та макро-рівнях. Принципи здійснення, мета, завдання та функції. Обґрунтування та впровадження заходів щодо раціонального використання фінансових потоків.

Використання зарубіжної практики як ефективного важеля управління фінансовим циклом підприємства.

Особливості методичного забезпечення фінансової логістики для можливості здійснення фінансових розрахунків в сучасних умовах.

Модельний інструментарій для реалізації оптимального фінансового потоку підприємства. Розрахунок фінансових показників ефективності роботи підприємства.

Тема 2. Загальна характеристика фінансових потоків в логістиці

Фінансові потоки в логістичних системах. Основні види і характеристики фінансових потоків у логістичних системах. Особливості управління фінансовими потоками на різних етапах логістичного процесу.

Інформаційна база управління фінансовими потоками. Аналіз фінансових потоків. Планування обсягів і структури фінансових потоків логістичної системи. Фактори, що визначають вибір інструментарію впливу на фінансові потоки.

Механізм управління фінансовими потоками. Основні концепції, що становлять теоретичне підґрунтя управління фінансовими потоками: теорія логістичного управління, теорія вартості грошей, концепція тотального управління грошовими коштами.

Тема 3. Управління доходами та витратами в логістичних системах

Сутність і види доходів у логістичних системах. Фактори, що визначають структуру та розміри доходів. Цінова політика логістичної системи та механізм її формування. Вплив логістики на ринкові ціни. Об'єктивні компоненти відношення «ціна-якість». Стратегії коригування рівня цін. Стратегії управління доходами в логістичних системах. Планування доходів служби логістики та логістичної системи загалом. Вплив логістичної інфраструктури підприємства на формування доходів.

Загальна характеристика витрат у логістичній системі. Класифікація логістичних витрат. Політика управління логістичними витратами. Системи обліку логістичних витрат. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг реалізації/прибуток» як інструмент обґрунтування управлінських рішень. Функціонально-вартісний аналіз у системі управління логістичними витратами. Системи і методи калькулювання логістичних витрат. Центри тяжіння логістичних витрат. Планування логістичних витрат. Контроль логістичних витрат і стимулювання економії ресурсів. Вплив логістичної інфраструктури на склад і величину витрат.

Змістовий модуль 2. Оптимізація управління фінансовими потоками

Тема 4. Управління інвестиційними потоками в логістиці

Інвестиційна політика в логістичній системі. Управління реальними інвестиціями в логістичних системах: форми реальних інвестицій та особливості управління ними; види інвестиційних проєктів у логістичних системах і вимоги до їх розробки; методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проєктів; формування портфеля реальних інвестицій та інвестиційних програм у логістичних системах. Формування інвестиційного грошового потоку. Управління інвестиційними потоками в логістичних системах.

Тема 5. Управління фінансовими ризиками

Сутність та класифікація фінансових ризиків у логістичних системах. Методи ідентифікації, вимірювання та оцінювання фінансових ризиків логістичних систем. Методи нейтралізації фінансових ризиків у логістичних системах. Методи внутрішньої нейтралізації фінансових ризиків у логістичних системах. Переведення фінансового ризику у логістичних системах (страхування, аутсорсинг). Хеджування фінансових ризиків у логістичних системах. Способи хеджування ризиків фінансових потоків логістичних систем за допомогою строкових контрактів: ф'ючерси, свопи, опціони

Тема 6. Мониторинг та аналіз фінансових потоків в логістичних системах

Сутність, мета і завдання аналізу фінансових потоків у логістичних системах. Місце фінансового аналізу в дослідженні фінансових потоків. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових потоків. Сутність звіту про рух грошових коштів. Методи ідентифікації грошових потоків. Напрями та послідовність аналітичних процедур у дослідженні фінансових потоків. Методичні підходи до оцінки збалансованості фінансових потоків у логістичних системах. Методи аналізу рівномірності та синхронності фінансових потоків у логістичних системах.

Тема 7. Оцінка ефективності управління грошовими потоками в логістичних системах

Оцінка ефективності структури грошового потоку в логістичній системі. Вплив операційної логістичної діяльності на динаміку грошових потоків у логістичній системі. Взаємодія операційних, інвестиційних та фінансових грошових потоків. Методики оцінювання ефективності управління грошовим потоком у логістичних системах. Чинники підвищення ефективності управління грошовими потоками в логістичних системах

Перелік практичних, лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведені у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Фінансова логістика» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних/практичних/лабораторних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: міні-лекції (Тема 1), дискусії, бесіди, презентації (Тема 2-7), ситуаційні завдання (Тема 2,3,5,7).

Під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний, репродуктивні, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму з урахуванням поточного контролю і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу;

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час лекційних, практичних (семінарських) і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань здійснюється шляхом накопичення рейтингових балів таким чином:

- захист звітів з виконання лабораторних робіт – 20 балів;
- виконання поточних контрольних робіт – 10 балів;
- виконання самостійних (індивідуальних) завдань – 10 балів;
- колоквиум – 20 балів.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі іспиту. Загальна оцінка виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного та оцінки за іспитом. За іспит максимальна оцінка 40 балів.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60» і більше балів – зараховано», «59» і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни. Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти фінансової логістики			
ТЕМА 1 Сутність, принципи та функції фінансової логістики на підприємствах	<i>Аудиторна робота</i>		
	Міні-лекція 1 за питаннями. Поняття та теоретичні основи фінансової логістики на мікро та макрорівнях. Принципи здійснення, мета, завдання та функції. Обґрунтування та впровадження заходів щодо раціонального використання фінансових потоків.	Активна робота	
	Практичне заняття за темою. Аналіз фінансових потоків. Планування обсягів і структури фінансових потоків логістичної системи. Фактори, що визначають вибір інструментарію впливу на фінансові потоки.	Активна участь у виконанні практичних завдань	
	Лабораторна робота 1. Аналіз сучасних технологій, з метою трансформації фінансових потоків в логістичних системах. Фінансові функції MS Excel	Виконання лабораторної роботи	
		Захист звіту з лабораторної роботи	5
	<i>Самостійна робота</i>		
Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття			
ТЕМА 2. Загальна характеристика фінансових потоків в логістиці	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 2 за питаннями Фінансові потоки в логістичних системах. Основні види і характеристики фінансових потоків у логістичних системах. Особливості управління фінансовими потоками на різних етапах логістичного процесу	Активна робота	
	Практичне заняття за темою. Розрахунок параметрів для індикаторів фінансових показників в логістичних системах. Захист презентацій	Активна участь у виконанні практичних завдань	
	Лабораторна робота 2. Автоматизація процесу формування ефективної логістичної системи для підприємства. Розв'язання ситуаційних вправ	Захист звіту з лабораторної роботи	5
	<i>Самостійна робота</i>		
Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних індивідуальних завдань			

1	2	3	4
ТЕМА 3 Управління доходами та витратами в логістичних системах	Аудиторна робота		
	Лекція 3 за питаннями: Сутність і види доходів та витрат у логістичних системах. Фактори, що визначають їх структуру та розміри. Цінова політика логістичної системи та механізм її формування. Вплив логістики на ринкові ціни. Об'єктивні компоненти відношення «ціна-якість». Стратегії коригування рівня цін.	Робота в групі на лекції	
		Колоквіум	10
	Практичне заняття за темою. Управління доходами та витратами за допомогою математичних моделей в логістиці. Розв'язання ситуаційних вправ. Захист презентацій.	Практична контрольна робота	5
	Лабораторна робота 3. Порівняльна характеристика програмних продуктів для ефективного використання в логістичних системах.	Захист звіту з лабораторної роботи	
Самостійна робота			
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних домашніх завдань	Перевірка індивідуальних завдань	5
Змістовий модуль 2. Оптимізація управління фінансовими потоками			
ТЕМА 4 Управління інвестиційними потоками в логістиці	Аудиторна робота		
	Інвестиційна політика в логістичній системі. Управління реальними інвестиціями в логістичних системах: форми реальних інвестицій та особливості управління ними; види інвестиційних проектів у логістичних системах і вимоги до їх розробки; методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів; формування портфеля реальних інвестицій та інвестиційних програм у логістичних системах.	Активна робота	
	Практичне заняття за темою. Використання ставки дисконтування для розрахунку реальної вартості інвестиційних операцій у часі. Розв'язання ситуаційних вправ. Захист презентацій.	Перевірка ситуаційних завдань	
	Лабораторна робота 4. Формування інвестиційного грошового потоку. Управління інвестиційними потоками в логістичних системах.	Захист звіту з лабораторної роботи	5
	Самостійна робота		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних домашніх завдань	Перевірка індивідуальних завдань	5

1	2	3	4
ТЕМА 5. Управління фінансовими ризиками.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 5 за питаннями: Сутність та класифікація фінансових ризиків у логістичних системах. Методи ідентифікації, вимірювання та оцінювання фінансових ризиків логістичних систем. Методи нейтралізації фінансових ризиків у логістичних системах. Хеджування фінансових ризиків у логістичних системах. Способи хеджування ризиків фінансових потоків логістичних систем за допомогою строкових контрактів: ф'ючерси, свопи, опціони	Активна робота	
	Практичне заняття за темою. Методи внутрішньої нейтралізації фінансових ризиків у логістичних системах. Переведення фінансового ризику у логістичних системах (страхування, аутсорсинг). Розв'язання ситуаційних вправ. Захист презентацій.	Участь у виконанні практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних домашніх завдань		
ТЕМА 6. Мониторинг та аналіз фінансових потоків в логістичних системах	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекції 6 за питаннями: Сутність, мета і завдання аналізу фінансових потоків у логістичних системах. Місце фінансового аналізу в дослідженні фінансових потоків. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових потоків. Сутність звіту про рух грошових коштів. Методи ідентифікації грошових потоків. Напрями та послідовність аналітичних процедур у дослідженні фінансових потоків.	Робота в групі на лекції	
	Практичне заняття за темою. Методичні підходи до оцінки збалансованості фінансових потоків у логістичних системах. Методи аналізу рівномірності та синхронності фінансових потоків у логістичних системах. Розв'язання ситуаційних вправ. Захист презентацій.	Практична контрольна робота	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних домашніх завдань		
ТЕМА 7. Оцінка ефективності упраління грошовими потокками в логістичних системах	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція-дискусія до теми 6 за питаннями: Оцінка ефективності структури грошового потоку в логістичній системі. Вплив операційної логістичної діяльності на динаміку грошових потоків у логістичній системі. Взаємодія операційних, інвестиційних та фінансових грошових потоків.	Колоквіум	10

	Практичне заняття за темою. Методики оцінювання ефективності управління грошовим потоком у логістичних системах. Чинники підвищення ефективності управління грошовими потоками в логістичних системах. Розв'язання ситуаційних вправ. Захист презентацій.	Участь у виконанні практичних завдань	
ТЕМА 7. Оцінка ефективності управління грошовими потоками в логістичних системах	Лабораторна робота 5. Використання системи СВОТ аналізу для оптимізації горошового потоку в логістичній системі з використанням інформаційних технологій. Розв'язання ситуаційних вправ.	Виконання лабораторної роботи	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття, виконання практичних індивідуальних домашніх завдань	Перевірка індивідуальних завдань	
Накопичені бали за семестр			60
Іспит			40
Усього			100

Рекомендована література

Основна

1. Кузьмин О. Управління виробничими запасами на підприємствах. Концептуальні, методологічні та прикладні засади: монографія / Олег Кузьмин, Ольга Мельник, Андрій Дидик, Василь Лемишовський, Любов Ганас – Львів: Априорі, 2017- 144 с.
2. Логістика постачання транспортних і виробничих підприємств, фірм, компаній: Навчальний посібник під заг. ред. д.т.н., проф. Ауліна В.В. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2022. – 325 с
3. Михаліцька Н. Я., Верескля М. Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 440 с.
4. Сумець О. М. Виробнича логістика : навч. посібник / О.М. Сумець, І.О. Кононов, О.С. Огієнко, О.С. Телепнева, В.А. Янковська. Харків : ТОВ «Пром-Арт», 2021. – 120 с.
5. Управління фінансовими потоками промислових підприємств : теорія, практика, перспективи [Текст] : монографія / О. В. Єрмошкіна ; Нац. акад. наук України, Ін-т економіки пром-сті, Нац. гірн. ун-т. - Дніпропетровськ : НГУ, 2009. - 479 с

Додаткова

6. Логістика : теорія, ситуації, практичні завдання [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Сумець О. М., Білоцерківський О. Б., Голофаєва І. П. ; за заг. ред. : О. М. Сумець. - Х. : Міськдрук, 2010 - .Ч. 1 : Логістика як інструмент ринкової економіки. - 2010. - 211 с.
7. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення / Р. Талер; пер. з англ. С. Крикуненко. – Київ: Наш формат, 2018. – 462 с.
8. Фінансові потоки в логістичних системах [Текст] : навч. посіб. / Кустріч Л. О. [та ін.] ; Уман. нац. ун-т садівництва. - Умань : Сочінський М. М., 2019. - 297 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Офіційний сайт Європейської логістичної асоціації (European Logistics Association – ELA) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fgul.wi.tu-darmstadt.de/praxis_fgul/weiterbildung/verbaende.de.jsp 2
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>
11. Офіційний сайт Національного рейтингового агентства «Рюрік». – Режим доступу: <http://rurik.com.ua/>
12. Сайт персональних навчальних систем Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9151>